



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Specvlvm Iuuentvtis, Sive Insigniores Pveritiæ Atqve Adolescentiæ Sanctorvm

Bosendorf, Hermann

Monasterii VWestphalorvm, 1615

In Martio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42900

lit, rogat: ipsiſq; affirmantibus, lætus, se pro
pediem ad futurum spondet. Itaq; vt vſu ipſo
experiendo diſceret, poſſétne eius vitæ labo-
res ſuſtinere: in arctam ſemet cellulam conie-
cit, atque ad dies quadraginta, iuxta leges ere-
mitarum S. Crucis vitam traduxit. Quo gene-
re viuendi plurimum roboratus, & nulla dif-
ficultate abſterritus, clam omnibus ad eam
montis Catriæ ſolitudinem Chriſto milita-
turus diſceſſit, & breui in ea religione maxi-
ma ſanctitatis laude præluxit.

*Spretis ho-
noribus
Chriſto
militat.*

MARTIVS.

*S. Chriſto- ADMIRABILIS PVERITIA S. VVIN-
phorus puer
crucifixus
in Hispania
vvaloci abbatia apud Sur. Tom. 2.
3. Martij.*

*A puero
pietati deu-
ditus.*

V V In vvalocus illuſtri parente Fraca-
no, Cotonij Regis Britannia con-
ſobrino natus, in ipſis primæ ætatis initijs, ecce-
pit ardere deſiderio rerum cæleſtium, mundi
reſpuere illecebras & ſoli Deo velle viuere.
Quocirca parentes ſuos importunis præcibus
ſolicitabat, vt literarum ſtudijs imbuendus cui-
dam viro Dei traderetur. Cumq; id renueret
pater, malletq; ad ſæculares eum dignitates ac
negotia promouere; pius puer dolens ſe fru-
ſtrari voto, ad diuinã opem attentiffimis præ-
cibus depoſcendam ſe cõtulit: quam proinde
vberrimam fuit conſecutus. Patri enim ruſ
profecto horrenda cæli tonitrua, ac fulgura
tantum

tantum terrorem incusserunt, vt metu pene exanimatus in terram corrueret. In has igitur de inproviso redactus angustias, animaduertit diuinitus isthoc fieri, Deumque ab ipso respicere filium, quem ille mundi nexibus vellet implicari. Itaq; mox in has prorupit preces: Domine Deus, rex omnipotens, cuius sanctissimæ voluntati par est neminem oblucriari: scio quod causa filij mei, quem tibi deuotum, ego mundanis rebus destinaueram, isthæc patiar. Sed ecce eum tibi deuoueo, tuum ego tibi restituo: quin etiam ambos eius germanos fratres, natu maiores, tuæ militiæ libens transcribo. Eidem vero paulo post filium suum, ad quendam virum sanctum deducenti rursus oborta seua visu tempestas, quæ serenam diem, nocturnis tenebris coæquabat, metum stuporemque incussit: Cui religiosus puer VVinvalocus securo & hilari animo, noli, inquit, timere pater. Num censes difficile ei, qui ex nihilo omnia creauit, hanc aëris tempestatem in placidissimam tranquillitatem conuertere? Cum sint vero omnia possible credenti, fideles ei preces offeramus, & restituet nobis serenam lucem. Simulatq; vero ab illis oratum est, tempestate dissipata affulsi gratissima serenitas: quæ res itineris comites ad agendas Deo gratias laudesq; permouit. Quod cum narrante patre vir sanctus audisset, admirans puerum suo conspectui sisti iubet. Prodiens igitur VVinvalocus puer, totum

tum se humi prosternit, & Deum in sancti viri pectore habitantem adorat. At ille vir venerabilis gratiam Dei in puero tacitus contemplans, patri eius dixit: Hic filius tuus ætatem moribus transcendens, permultis erit causa salutis æternæ. Et tu quidem ætate eum puerum conspicias, ego verò animo eum iam cerno virum perfectum. His dictis exhilaratus parens, relicto ibidem filio, domum se recepit. Porro Sanctus puer VVinnalocus, pro carnali parente amplectens spiritalem, sub illo non modo literarum, sed etiam virtutum scholam ingressus est, breuique tempore pro ingenij felicitate magnos in literis progressus fecit, ita vt in ipsis adolescentiæ annis etiam in diuinarum intelligentia scripturarum nõ mediocriter excellere videretur. Obtinebat sancti huius pueri animum ingens erga pauperes commiseratio, & cum videret stitem publicè emendicantes, non raro ab imo pectore ductis suspirijs, lacrymas fundebat: cumque non suppeteret quo eorum inopiam leuaret, solebat eos pijs fouere consolationibus: & qui corporibus non posset saltem animis aliquod adferre leuamen. Successu vero temporis pluribus à Deo miraculis illustrabatur, ibatque quotidie de virtute in virtutem donec videret Deum deorum in Sion.

Misericordia in pauperes.

EXEMO

EXEMPLVM S. THOMÆ AQVINATIS

7. Martij apud Sur. Tom. 2.

Thomas Aquinas omnibus naturæ & gratiæ donis excultissimus, patrem habuit Landulphum nomine, ex illustri familia comitum Aquinatū, matrem vero Theodoram & generis & morū nobilitate insignem. Porro cum mater eum utero gestaret, vir quidam sanctus in Campaniæ monte eremiticā vitam degens, ad eam in castro suo Rocha Sicca morantem accessit, eiq; Spiritu prophetico dixit: Lætare Domina Theodora, paries enim filium Thomam, qui toto orbe ob vitæ & eruditionis præstantiam celebrabitur. Natus deinde puer à primis infantia diebus admirabile virtutis specimen dare cœpit. Cum enim quadam vice à nutrice in balneo lauaretur, chartam è terra sublatam, in qua angelica salutatio scripta visebatur, tanta pertinacia manu retinuit, vt sibi nequaquam extorqueri pateretur, quam & mox deglutiuit. Solebant postea illachrymanti libellum aliquem offerre, eoq; apprehenso lachrymas, non sine multorū admiratione sistebat. Quoties etiam librum aliquem conspexisset in tenera ætate, ad illum accurrebat, & voluendo chartas, eiusmodi se ludo instar puerorum oblectabat. Postquam vero ad quintum ætatis annum peruenit, à parentibus ad amplissimum illud Cassinense monasterium missus est & pietate & literis imbuendus.

Idve

Id vero magno diuinæ prouidentiaë consilio factū liquet ne tātilla ætas, si in prauos & mundo huic deditos magistros incidisset, aliquam ab ijs labem contraheret. Egregium igitur fortitus moderatorem, ab eodem sæpè importunis precibus extorquere solebat, vt sibi diceret, quid sit Deus. Ex cuius ore audita puer alta mente reponebat. Multa in illo spectabatur morum maturitas, nulla puerilibus annis familiaris leuitas, nulla loquendi futilitas aut garrulitas. Incipiebat enim iam tum in silentio secum ipse vtilia meditari, & certè in illa tam tenera ætate duabus amplius horis in precibus & Dei laudibus versabatur: si vero quempiam è nobilium virorū pueris ibidem habitantibus, dissolutum aut in compositis moribus notasset eius consortium deuitabat. His præclaræ pietatis & doctrinaë iactis fundamentis annos natus plus minus decem Neapolim destinatur; vbi admirabili ingenij viuacitate vberimos fructus fecit literarū. Iamq; Neapoli virtutis eius præconium celebri fama vulgabatur, cum Thomas non tam quid homines de se sentirent, quàm quomodo gratam Deo offerret seruitutem toto mentis studio agitabat. Contigit fortè eodem tempore F. Ioannem de S. Iuliano (cuius tunc eruditio singularis cum non mediocri sanctitatis laude coniuncta in admiratione erat) in Thomæ colloquium incidere, qui post breuem sermonem vltro citroq; habitum vehementer eum

ad

Pietas.

*Pueros pe-
culantes
vitabat.*

ad rerum terrenarum contemptum hortari
cepit. Ardebat iam ante incredibili rerum
caelestium cupiditate S. Thomas, intimoque
mentis ardore D. Dominici institutum com-
plectebatur. Itaque postquam sua iam sponte
fatis incitato calcata Fr. Ioanne additum fuit,
statim contempta illustri item dignitate,
post habitis amplissimis opibus, omni que
fastu & pompa huius mundi conculcata, S. Do-
minici habitum annos natos tredecim induit.
Quae res cum animos omnium vehementer
commouit, tum eius matrem (ut est matrona-
rum vehemens in filios affectus) acerbe habu-
it. Cumque eum Neapolim ac deinde Romam
irrito euentu fuisset insecuta, ad insidias ver-
titur. Itaque datis ad Landolphum & Arnoldum
fratres S. Thomae & in castris Imperatoris mi-
litantes, literis, profecturum in Gallias fili-
um intercipi procurat. Cuius illa conspectu
mirifice recreata, vincente muliebri affectu,
ut habitum religiosum deponat persuadere
contendit. Immotam denique videns pueri co-
stantiam, usque ad propinquorum aduentum
militibus eum in castro quodam custodien-
dum tradit. Interea Landolphus & Arnoldus
Thomae fratres aduentant: qui cum frustra
multis verbis insuperabilem eius constantiam
tentassent, sorores suas, ut ad eum se confer-
rent, & a sententia deducerent, hortati sunt.
Sed illae postquam sermonem cum eo contu-
lissent, ita animis repente immutatae sunt, ut
altera

*Anno 13. a-
tatis S. Do-
minici insti-
tutum am-
plectitur.*

Constantis

altera earum paris vitæ genus sectari decreuerit. Quamobrem fratres maiori iracundia concitat, atque ingressi carcerem iniurijs adolescentulum ac conuitijs nequicquam incesere cœperunt, eiusque habitum, vt tandem pudore victus ijs assentiret, proteruè conciperunt. Sed sanctus puer cedens furori, & fragmenta vestium colligens, ijs se vt potuit rursus induit, ex iniurijs, conuitijs & contumelijs pulchras sibi coronas contextens patientiæ. Sed ne hic quidem tempestas iracundiæ conquieuit, donec in eandem cauem decumano fluctu illisa, atq; illusa deferbuit. Erat mulier venusta specie, quæ non ita pridem nupta, iam corpus suum omnibus prostituebat. Hanc (reuera inimici hominis domestici eius) inuitant, vt quibus possit blandimentis & lenocinijs pudicissimum adolescentem ad turpitudinem prouocet. Ingreditur illa cultu & animo meretricio ad S. Thomã in carcerem, verbisque lasciuis & tactibus cœpit eius animum de re nefaria sollicitare. Vt autem sensit callissimus adolescens se illius impuris illecebris & pestiferis suggestionibus nonnihil commoueri, Ne quæso sinas, inquit, Domine Iesu & tu sanctissima Christi mater & virgo Maria, vt tam immani me scelere obstringam, moxque à foco arrepto titione illam proccem & impudentem feminam procul à se abegit. Deinde clauso ostio in quodam custodiae angulo, crucis figuram illo titione pinxit

Castus.

pinxit in pariete, seq; prosternens in oratione cum lachrymis Dominum rogauit, vt ipsi largiretur perpetuæ continentia & integritatis donum. Inter orandum autem cum esset somno correptus, duo ei dormienti apparuere angeli, qui ei dixerunt, preces ipsius à Domino exauditas, simulq; cingulo eius strinxerunt renes, ita dicentes: Nos à Domino iussi, zona castitatis te cingimus, nulla posthac ratione dissoluenda: ex qua constrictione dolorem sentiens exclamauit: Atq; ex eo tempore ita à feminarum colloquijs abhorruit, præterquam vbi utilitas & necessitas secus postulassent, perinde ac homines serpentum & scorpionum morsus solent cauere. Tandem vero mater eius Theodora, cum iam fere biennio in custodia illum detinuisset iram Dei pertimescere cœpit, ac fratribus Dominicanis copiam fecit eum ad se reuocandi. Missus itaq; Coloniæ Agrippinam, vt Alberti Magni scientia & sanctitate celeberrimi doctrinis imbueretur, pythagoricum quoddam silentium sibi indixisse videbatur, quo maiore animi intentione præclaras eius disciplinas hauriret: cumq; eam ob rem obtuso & hebeti ingenio existimaretur, & à cõdiscipulis bos mutus cognominaretur: emicuit tandem vis præcellentis ingenij è chartula, quæ ei festinanti codice exciderat: quã cum Albertus sibi ostensam approbasset, eidem demandauit vt proxima disputatione arduam aliquam questionem propugnaret. Recusauit ille quidem præ hu-

*Donatur à
Deo perpetua
castitatis priuilegio.*

Taciturnitatis amans.

humilitate & verecundia, sed cum instantius
 vrgeretur humiliter cessit. Dein vero non
 tam suo ingenio quam diuina gratia fretus ad
 obsecrandum Dominum Iesum se contulit.
 Disputationem itaq; exorsus, tanta in respon-
 dendo dexteritate pollebat, vt Albertus ei pa-
 lam diceret: Thoma, tu mihi non tã respõden-
 tis quam doctoris locũ tenere videris: conuer-
 susq; ad alios, Vos, inquit, hũc bouem mutum
 vocatis; sed ille certẽ tales quandoq; docendo
 mugitus dabit, vt totus possit orbis audire. Ni-
 hil vero sancti iuuenis animum hæc efferebãt,
 sed in multa se animi humilitate & syncerita-
 te continens, licet alios ingenio & eruditione
 superaret, neminem tamen vel leuiter præ se
 contempsit, neq; sibi aliquid arroganter attri-
 buit. Cæteris vero S. Thomæ gestis ac virtuti-
 bus, ne iusto sim longior, superfedeo.

Humilitas.

MARTYRIVM S. MELITONIS VNIVS
ex quadraginta martyribus 9. Martij.

Sur. Tom. 2.

IMperante Licinio crudelissima tyrannide
 fideles passim ad supplicia rapiebantur, in-
 ter quos quadraginta milites bellica virtute
 laudatissimi, sed martyrij laude multo nobi-
 liores, pro æterna gloria fortissimè dimicã-
 runt. In lacum quippe glacie constrictum
 brumali tempore sub vesperum missi nihilq;
 (vno dempto) tam atroci supplicio conterri-
 ti, tota nocte immoti perstiterũt. Mane igitur
 cum

cum impij tyranni eos adhuc superstites inuenissent, crura eorum baculis cōfringi mandârunt. Vnius autem eorum mater sanctorum animos confirmabat. Filius enim ipsius erat omnium natu minimus. Quamobrem metuebat, ne vi tormētorum in certamine se minus fortiter gereret. Itaq; defixos in eum oculos perpetuo tenebat, manibusq; protentis dicebat: Fili dulcissime paululum adhuc perfer, vt perfectus sis. Ne timeas fili: Ecce enim Christus adest adiutor tibi. At sancti dū disrumperentur, atq; animas agerent, dicebant: Anima nostra sicut passer, erepta est de laqueo venâ-tium. Laqueus contritus est, & nos liberati sumus. Adiutorium nostrum in nomine Domini, qui fecit cælum & terram. Et omnes dicentes, Amen, animas Deo reddiderunt. Sed filius ille, quem mater cohortabatur, nomine Meliton, adhuc spirabat. Iusserunt autem Tyranni, vt sanctorum corpora plaustris imposita ad pyram relicto iuvene, quem adhuc viuere putabant cremanda veherentur. Mater itaq; filium illic solum relictum videns, seposita imbecillitate muliebri, virilem animum ac robur assumens, humeris eum suis imposuit, & strenuè plaustra sequebatur: tandemq; filium in suo amplexu exstinctum, in eundem illum ceterorum martyrum rogum cōiecit: vt qui fide & virtute coniunctissimi fuerant, feneris etiam societate coniuncti, vnà in cælum peruenirent.

F DE

DE S. EUPHRASIA VIRGINE

13. Martij Sur. Tom. 2.

Rursum in hanc scenam amice Lector mihi introducenda est puellula, quæ ad spirituale bellum ipsamet doctissima, coequam sibi puerorum atq; adolescētum ætatulam, prudentiæ norma ad honestatē erudiat. Euphrasia regio sanguine, Antigono Patre, matre Euphrasia edita, vtrisque castitatis laude clarissimis, dignaq; parētibus soboles, primam Christo sponso pueritiam dedicauit. Cum enim quadam vice matrem suam ad cœnobium comitaretur, mox tanto religiosæ vitæ amore capta est vt illinc abcedere licet septennis recusârit. Itaq; sacrum habitum læta suscipiens intra illud pietatis sacrarium virtute iuxta ætate succrescebat. Moritur interea mater eius Euphrasia, omnesq; suas facultates filia pro pietate dispēsandas relinquit. Postquam vero Imperatori mors eius suboluit, accito ad se Senatore, cui ipsius despōsa erat filia, ait eam degere in Monasterio. Ille autem rogauit Imperatorem, vt missis illuc literis iuberet eam redire Constantinopolim & nuptias celebrare. Vbi vero Imperatoris literas accepit Euphrasia, legit eas ridens, moxq; sua manu hunc in modum illi rescripsit: Domine Imperator, ita ne suades ancillæ tuæ, vt repudiato Christo, homini corruptibili & quē paulo post vermes edent cōiungar? Absit hæc tanta peruersitas ab ancilla tua. Oro itaq; Domine Imperator,

ne

*Septennis
ingreditur
monasteri-
um.*

*Euphrasia
oblata ab
Imp. recusat
nuptias.*

ne tibi deinceps vir ille hac de re molestus sit. Ego enim me Christo deuoui, & fieri non potest, vt illū abnegem. Precor autem Imperium tuū, vt sis memor parentum meorū, nostrasq; opes & facultates dispēses in pauperes & Christi Ecclesias. Seruos vero omnes manumittas, & patris mei actoribus præcipe, vt debitum omne remittant agricolis, iā inde ab obitu patris mei vsque in præsens, vt sine sollicitudine possim seruire Christo, cui me totam cōmisi. Ora pro ancilla tua, oret etiam Christo amabilis Domina mea Augusta pro ancilla sua. Deinde obsignans Epistolam tradidit eam veredario. Cum autem Imperator & Augusta eam legissent, vbertim fleuerunt: cōuocatoq; mox Senatu, ac patre eius cui desponsa erat Euphrasia, iussit Imperator, vt cunctis audientibus epistola recitaretur: totusq; confessus illa chrymans dixit. Reuera hæc est Antigoni & Euphrasie filia, qui tibi Imperator sanguine iuncti fuere. Reuera religiosorum parentum religiosa filia. Euphrasia vero se totam componebat ad voluntatem Dei, & quidem supra vires sese affligebat, eratq; annorum duode-

*Teimonij car
nē edomas.*

Humilitas.

animo. Erat in illo monasterio more receptū, ut si qua soror in somnis diabolica fuisset illusionē tentata, mox id Abbatissæ aperiret. Illa vero cū lacrymis orabat Dominum, ut maligni infestatio ab ea arceretur: iubebatq; illi ut strato suo lapides supponeret, & cineribus aspergeret cilicium, sicq; in decimum vsq; diem cubaret. Accidit vero, ut Euphrasia virgo sanctissima aliquid eiusmodi pateretur. Itaq; lapides strato suo supposuit & cilicium cinere consperxit. Quod videns Abbatissa ait ei: Cur non exposuisti mihi maligni dæmonis tentationē? Illa vero ad eius collapsa pedes: Ignosce mihi, ait, Domina, nā prohibebar verecundia. Cui Abbatissa: Quandoquidem iam pugnare cœpisti cum hoste, viriliter age, ut post victoriam coroneris. Post dies non multos iterum tentata est, idq; sorori Iulix indicavit. At illa dixit: Domina mea Euphrasia, ne quæso celes isthoc Dominam Abbatissam, sed explica ei ut roget Dominum pro te. Fertur enim multas ab ineunte ætate diabolicas pertulisse tentationes & diebus quadraginta nihil accepisse cibi vel potus, sed immobiliter in precibus perdurasse, sicq; diaboli fraudes & insidias superasse. Omnes autem impugnamur à Diabolo, sed speramus in Domino quod illum vincemus. Actis igitur huic sorori gratijs, rem omnem Abbatissæ enunciat. At illa: nihil, inquit, formides filia maligni illius quibus nos oppugnat infestationes, sed constanter & animo immo

moto

moto illi resiste. Multas illius tentationes passura es: sed certa viriliter, vt à Christo sponso tuo victoria triumphos promerearis. Interrogauit autem illa, quot dies ieiunaret. Cumq; illa dixisset: Tres, iussit vt quartum etiam diem huic abstinentie adiungeret. Quam illa iussionem cum ingenti lætitia excipiens discessit. Volens autem illam Abbatissa etiam ad maiora obedientie lucra euehere madauit ei aceruum quendam lapidum in alium locum transportare. Quos illa læto animo, tametsi prægrandes, aliò transtulit. Altera vero die rursus ei ait Abbatissa: En, filia, loco inconueniente saxa posuisti, reporta ea in locum pristinum. Mox Euphrasia cum multa alacritate, lapides ad priorem locum submouit. Hac ratione ad dies triginta eam occupauit, vt eius patientiam probaret. Aderat autem rursus Satan & dormienti infestissimum se exhibens, maximum ei certamen attulit. Illa quamprimum Abbatissæ suas angustias detexit. Quæ cum pro illa rogasset, ait ei: Filia mea, certaminis hoc tempus est. Caue ne ille iniquus eneruet animum tuum, & perdas omnes labores tuos. Si ad breue tempus illius impetum sustinueris, vbi se senserit victum, cum ignominia iterum à te aufugiet. Dicebat eidem etiam soror Iulia: Domina & soror mea, si in hac ætate cum illo non conflagimus eumq; profligamus, quas ad bellandum vires in senectute habituræ sumus? Cui Euphrasia: Viuit Dominus, soror me Iulia,

*Auget ieiunium ob a-
morem ca-
stitatis.
Obedientie*

lia, si iusserit Domina Abbatissa, tota hebdomada ne panem quidem sumam, donec eum Domino adiuuante superem. Ad quæ Iulia: Equidem, ait, totius hebdomadæ in ediam ferre non possum, tu si potes in terris & in cælis beata eris. In hoc vero monasterio nulla hæctenus totam septimanã absq; cibo transigere potuit, dempta Domina Abbatissa. Deinde iterum ad Abbatissam veniens Euphrasia, cõfessa est nocturnam dæmonis têtationem, rogauitq; eam vt liceret ei tota hebdomade ab omni cibo abstinere. Cui Abbatissa. Fac, inquit, filia quicquid te posse videris, & Deus omnipotens, qui te creauit, robur addat tibi, & largiatur ex illo cruento hoste victoriam. Itaq; tota cœpit septimana se inedia conficere, nec tamen quicquam de psallendi officio remittere, nec fororum ministeria præterire: adeo vt omnes eius tolerantiam, simulq; perseuerantem formæ elegantiam mirarentur. Porro diabolus odio inflammatus in Euphrasiam, quadam nocte phantasmata & errores sæculares immisit. At illa repente exiliens, seseq; consignans egressa est foras, stansq; sub dio, expandit manus suas in cælũ, rogauitq; Deum vt ab ipsa malignum dæmonem amoueret. Interim Abbatissæ nunciatur Euphrasiam agere sub dio. Illa quamprimum eo properauit, dixitq; ei: cõfirmet te Deus, & det tibi tolerantiam in timore suo. Omnes quoq; sorores orabant Deum pro illa, & cõdolebant iuuentuti eius. Erat enim anno-

rum

Tota septimana à cibis abstinet.

rum circiter viginti quinque; Cum autem in decimum usque diem sic stetisset, oravit Abbatissa cum sororibus, eius patientiam volens explorare. Ut autem dies triginta completi sunt, mirari coepit Abbatissa, dixeruntque ei sorores; Euphrasiam ad exemplum ipsius per quadraginta dies in ea statione perseverare statuisse. At illa respondit: Dominus illam confirmet & corroboret. Quin etiam supra quadraginta, alios quinque dies adiecit, sed tandem nimiam debilitata exanimi similis in terram concidit. Abbatissa vero cibum illi offerens ait: Filia mea Euphrasia, sume hanc escam in nomine Domini mei Iesu Christi. Quasumpta vires recepit, Dæmon itaque magnitudine tolerantiae confusus, nequaquam ad id genus tentationum redire voluit. Cætera ipsius certamina & miraculorum gratiam vide sis apud Suriū. Legat hæc castus & castior fiat.

*45. diebus
ieiunia per-
manet.*

EXEMPLVM PVERITIE S. CVTHBERTI Lindisfarnensis Episcopi ex ea quam auctore S. Beda, habet Sur. 20. Martij.

Tom. 2.

Vir Domini Cuthbertus, ab ineunte adolescentia rerū diuinarum cōtemplatione mirificè delectatus, monasticam vitā summè diligebat. Cum autem puer ad huc, & ingenij acumine, & mira agilitate membrorū præditus, puerilibus ludis ac certaminib⁹ (vt fert illa ætas) admodū deditus esset, & alios ferè omnes

F 4 dexte-

*Diuinitus
de morum
immutatio-
ne admo-
netur.*

dexteritate quadam in quouis certamine superaret, victorq; lætabundus nullo saltu, cursu, aut lucta fessus, alios ad certamen prouocaret, paruulus quidam fermè triennis diuino sane spiritu excitatus, cœpit immodicos eius iocos ludosq; corripere, & quasi senili prudentia puerulus puerum ad omnem modestiam morumq; grauitatem exhortari. At ille cum verbis procacibus monita contemneret, puer in terram cadens & miserabiliter plorās, consolantem se Cuthbertum his verbis appellauit. Ludere te, ait, inter paruulos non decet, quem Dominus maioribus etiam natu magistrum virtutis consecrauit. Audiens hæc bonè indolis puer, fixa secum cogitatione pueriles voluebat affatus. Interèa ex genu altero ita grauiter laborare cœpit, vt omni pedis officio destitutus, aliorum vt cogeret ministerio. Itaq; die quodam foras à ministris deportatus, vt pratorum herbarumq; viriditate animum relaxaret, sub dio recubuit, videntq; equitem splendido uestium cultu ornatum, ad se venientem, qui blando eum sermone compellans, obsequium aliquod sibi præberi rogauit. Cui Cuthbertus. Quam velim, inquit, tuis commodis subseruire, nisi huius compe-
de languoris prohiberer? simulq; tumorem ostendens, En, ait, nulla medicorum industria sanari possum. Cui eques: Coque, inquit, triticeam in lacte farinam, & hac confectio-
ne calida tumorem inunge, & sine mora beneficium
fani-

sanitatis consequeris. His dictis celeri se cursu proripuit, statimq; angelum Dei fuisse cognouit. Tanto igitur tamq; insperato beneficio affectus, se totum diuino amori consecrauit, & assiduas Deo pro aliorum salute, cum multis lachrymis preces offerre non destitit. Agebat remotis in montibus pecorum sibi commissorum curam, cumq; ceteris alto sopore oppressis peruigil iuxta morem in oratione nocte quadam persisteret, vidit subito immensum de caelo lumen noctis discutere caliginem, in quo beatorum spirituum agmen terras petens anima simili splendore fulgentem ad caelos deducebat. Hac visione mirifice exhilaratus, pastores graui somno consopitos ad diuinas laudes ardenti studio celebrandas excitauit, eiq; visionis seriem enarrauit. Mane facto cognouerunt Antistite Lindisfarnensem Aidanum magnae virtutis virum, raptum de corpore caelestia regna petiuisse. Tu Cuthbertus: Si ego, inquit, studio vnus noctis in precibus transactae, rem adeo admirandam videre merui, quid tandem erit, si totam mentis meae aciem, ad rerum diuinarum contemplationem contulero. Pudeat igitur somno & inertia deditos, caelestium rerum cognitione fraudari. Hac cum dixisset relictis pecoribus monasticam vitam ordiri destinat. Latus igitur ad Eatam Abbatem perueniens, ad spiritualia Christi castra transiuit, externoque spiritualis militiae signo tonsura donatus, fortem & inuictum Christi athletam

*Pietas.
Zelus animarum.*

Oratio.

F 5 se praes

se præbuit. Cuius exinde iustitiæ semita, veluti phœbus quidam orbi exortus, crescebat vsq; ad perfectam diem, & multis ob insignem sanctitatem terrâ cęloq; honoribus cumulabatur.

EXEMPLVM S. BENEDICTI ABBATIS, ex lib. 2. Dialog. S. Gregorij Papa. Sur. 21. Martij. Tom. 2.

Benedictus à puero cor gerens senile, ætatem moribus anteibat, omnemq; à mente sua voluptatis arcebat illecebram. Vnde cum vix ex ephebis excessisset, & Romæ liberalibus studijs incumberet, videretq; non paucos è literatis, per abrupta vitiorum præcípites rueret, eum, quem quasi in ingressu mundi posuerat, retraxit pedem: ne siquid de scientia eius attingeret, ipse quoq; in immane præcípitium totus abiret. Despectis itaq; literarum studijs, relicta domo, rebusq; paternis, soli Deo placere immaculata conuersatione satagebat. Recessitque scienter nesciens & sapienter indoctus, atq; in desertis locis tota mente pietatem, vnicum illum salutis portû statuit consecrari. Itaq; ne ob patrati cuiusdã miraculi famam, ex laude humana sancti sui propositi naufragium faceret, clam ad desertû locû quadraginta fere millibus ab vrbe Roma distâtem (cui Sublacus nomen est) secessit. Quò dũ fugiens pergeret, monachû quendã Romanum nomine, qui sub Theodati disciplina vitam sanctissimè degebat, obuium habuit; qui explorata Benedicti

men-

mente acius eum diuinis sermonibus inflam-
 mauit, additoq; sacro religionis habitu, in ar-
 ctissimū specū dimisit, vbi Benedictus tribus *Tribus annis in uno*
 annis soli Deo, Romanoq; cognitus, cū eximia *specu delio*
 sanctitatis laude vixit. Romanus autē cum pro *tescit.*
 sua in Benedictū charitate panem statuto tem- *Abstinencia rigor.*
 pore ex eminentiore rupis loco, in specum per
 funem demittere soleret, signumq; aduentus
 sui tintinnabulo, ex fune suspenso, daret, acci-
 dit quodam die, vt diabolus inuidia concita-
 tus misso lapide ipsum confringeret, Roma-
 numq; ab instituto charitatis opere auertere
 conaretur. Cū vero omnipotens Deus, & Ro-
 manum à labore quiescere, & Benedicti vi-
 tam hominibus in exemplū demonstrare vel-
 let, cuidam presbytero in festiuitate Paschali
 epulas sibi paranti apparens dixit: Tu tibi de-
 licias preparas, & seruus meus illo in loco fa-
 me cruciatur. Qui protinus in illa ipsa soleñi-
 tate, cibis quos parauerat onustus, per abrupta
 montium, per concaua vallium, per inuia loca
 eū indagans, tandēq; in specu inuentū benignè
 salutauit, & ad communes epulas inuitauit. At
 ille cum ob lōgam humanæ consuetudinis in-
 solentiam, in mensium dierumq; obliuionem
 penè venisset, & sacrum Paschalis solennitatis
 tēpus adesse ignoraret, cibū sumere recusauit.
 Cumq; presbyter ita se habere, seq; à Domino
 missum esse assereret, libēter acquieuit. Haud
 multo post pastores in eūdem specū fortuito
 delati, & Benedictum hirsutis bestiarū pellib^o
 vesti-

vestitum inter fruteta conspicati bestiam esse autumant, verum suavissimis diuinisq; eius sermonibus, ipsi à bestiali mente ad eximiam pietatis gratiam mutati sunt. Accidit vero oberranti in solitudine merulam quandam importuno volatu approximare, & quasi insultanti similem circa caput ipsius iteratos gyrare volatus; quã edito crucis signo abegit. Vix ais recesserat, & statim tanta carnis tentatio, ex recordatione feminae quondam à se visæ (quam dæmon ante mentis eius oculos reducebat) hominem inuasit, vt voluptate uictus, consilium de eremo deferenda caperet. Cumque dubius ad modum animi, oculos in omnem partem versaret, fortè vrticarum & verprium densa fruteta conspexit, moxque indumento reiecto, nudum se in illos spinarum aculeos & vrticarum incendia proiecit, ibique diu volutatus, voluptatem traxit in dolorem, ac toto corpore saucius exiens, egregiè libidinis incendium restinxit, adeo vt nulla deinceps prauæ cupiditatis molestia quateretur. His primordijs egregia huius viri sanctitas succreuit, cuius spectata virtus totum orbem imitatione religiosa compleuit.

Tentationem carnis fortiter expugnat.

MARTYRIVM S. SIMONIS INNOCENTISSIMI pueri Tridentini, à Iudæis An. Dom. 1475. fœcissimè trucidati. Sur. 24. Mart. Tom. 2.

Iudæus quidam Tobias nomine, communi cæterorum cõsilio, puerum aliquem Christianum

stianum captabat, quem cæteris maſtandum adduceret. Cumq; puſionem quendam nondum viginti nouem meſes natum præ foribus paternis cognomento Simonem deprehendiſſet, luſtrato num quis eum obſeruaſſet, clàm omnibus porrecta ipſum manu abducit. Cũq; paternam domum tranſiſſet proditor, prehẽſa paruuli dextra, trahit imbellem puerum, & mollia terga genibus pulſans impellit. Puerum autem inter vagitus matrem compellantem exanimatus metu proditor, denario donauit argenteo, blandoq; ſermone cõpeſcuit, atq; in domum Samuelis perduxit. Ne is vero peregrino loco deterritus clamores ederet, alij porrigebant vuas, alij poma, alij res alias puerulis acceptas, donec nocturnis tenebris omnia ſopirentur. Tunc Barbatuſ Moyſes vanà cum reliquis atrociffimis Iudeis benignum illum infantem genibus excepit. Porro circumfuſi veſtem ei ad vmbilicũ & cubitos uſq; verſo ordine detraxerunt, colligentẽſq; fluentem tunicam, ſuccinxerunt lateri, ita vt à femore uſq; vt talos detractis caligis nudaretur. Et apprehendens ſudarium Samuel, quod eius pendebat à cingulo, colloque circumuoluens comprimebat puerum, ne vagitus effunderet, alij vero manus pedẽſq; continebant. Tunc euaginato Moyſes cultro, ſummum virgẽ perforauit infantis, correptaq; forfice, cœpit maxillam dexteram iuxta mentum dilaniare, & particulam carnis abſciſſam in parato ibi craterẽ

tere reposuit. Colligebant astates sacrum sanguinem, & alterno ordine forfice porrecta, quilibet sibi frustulum viuę carnis exscindebat, donec vulnus oui rotunditatem multum excederet. Et si quando cedente laqueo puer gutture perstrepebat, admotis crebro manibꝰ ad os, illū crudeliter suffocabant. His peractis Moyses dexterā tibiam cōfestim eleuauit infantis, eamq; suis super genibus statuens aggreditur exteriorē partem (quę inter cauillam & cruris musculū interiacet) similiter eodem ferro conuellere, & sumpta forfice vicissim carnem viuam lacerabant. Postmodum sequissimus senex ille, tanti sceleris caput, semimortuum erigens infantem, petijt Samuelem à sinistris pueri secum considere; & vterque sancta illius brachia instar crucifixi violenter extendentes, hortabantur reliquos vt sacrum illud corpus acubus configerent. Circumstantes ergo omnes cœperunt à vertice vsque ad plantas densis illum ictibus perforare: dicentes: Sicut Iesum Deum Christianorum, qui nihil est, trucidemus illum, sic inimici nostri confundantur in æternum. Iam hora & amplius miserandus puer tam immani tormento discutiabatur, & intercluso spiritu collapsis viribus deficiebat, attollens madentes oculos in cælum, superos aduocare videbatur in testes, & inclinato capite sanctum Domino reddidit spiritum. Tunc Moyses & reliqui Iudęi oculos & palmas eleuantes
in cæ-

in cælum, egere gratias Deo, quod de Christianis vindictam simul & sacrificium obtulissent. Emanavit tandem in vulgus nefarium hoc scelus, & inuentum in fluuio cadauer S. Simonis in Basilica S. Petri honorificè tumulatur, ac miraculis indies clarescit. Iudæi vero impietatis huius architecti pœnis condignis viui mortuique mactantur.

PVERITIA S. LVDGERI PROTOEPI-
scopi Monasteriensis apud Sur. 26.
Martij Tom. 2.

B Ludgerus simulatq; ambulare, & in ver-
ba balbutiente adhuc lingua prorupere
cœpit, canū illico sensum & cor senile assum-
sit. Moribus quidem nō immaturis, & vita im-
maculata teneram ætatulam trāscendens, nullis *Castitas.*
animum illecebris, nulli dedit voluptati. *Maturitas*
Lusum pueris admodum familiarem, tan- *morans.*
quā pestem fugiebat, scripturas quas necdum
per ætatem discere quiuit, iam se animi affe-
ctu præmeditari demonstrabat. Nam alijs
pueris ludentibus ipse de corticibus arborum
libellos componebat, quos festuca, si forte in
liquorem incidisset, cōscriptos, nutrici custo-
diendos dabat. Vnde cum quid per diem egis-
set interrogaretur, libros se composuisse, aut
legisse, aut scripsisse affirmabat. Verum cum
ætatis progressu prudentia ac meritis succres-
ceret, literis demum imbui maximoperè cu-
piebat, vt que viro alicui in scripturis versato
COM-

commédaretur obnixè parentes precabatur. Qui piæ eius voluntati congratulantes, beato eum Gregorio Traiectino præfili erudientum commendârunt. Perspexit ille mox sagacitatem pietatemq; pueri, ideoque benignè susceptum & in honore habitum diligentè studio educabat. Hoc igitur doctore in seruitio diuino & doctrinis abundè proficiens, negotijs secularibus renunciare in animum induxit, vt militaret Deo: Proindeq; tonsura accepta in Traiectensi monasterio diuino cultui, & spiritualis vitæ institutis mancipauit. Mira illi circa cõdiscipulos charitas, mira circa Ecclesiasticum officium deuotio erat. Semper aut legebat aliquid, aut psallebat, aut certè orationi instabat. Secularem literaturam non multo per se scire curabat, sacras vero scripturas assidua meditatione peruoluebat, eamque potissimum memoria complectebatur, quæ aut laudem Dei sonare, aut ad fidem catholicam pertinere videbatur. Constantiam animi & synceritatem idem semper vultus arguebat. erat quippe læta facie & admodum iucunda, nec tamen facili & prompta ad risum. Reliquas vero actiones, ita prudentiæ condimento temperabat, vt non solum à magistro velut vnicus filius diligeretur, sed etiam ab omnibus suis cõdiscipulis & familiaribus in magno haberetur affectu. Dein eminentioris scientiæ comparandæ ergò, Alcuino celeberrimo viro operam daturus, in Angliam venit. Quo in loco

Pietas.

Deuotio.

*Lectio sacra
scriptura.*

*Præceptorum
ab morum
elegantiam
obrarissimus*

co quam amabilis magistro, quam desideratus cōdiscipulis, quam honorabilis monachis ibidem degentibus, quam deniq; charus omnibus, qui eum nosse poterant, fuerit, nemo facile dixerit. Diligebat eū magister, morum eius probitate & literarum studio delectatus: desiderabant cōdiscipuli, sedulitate eius & obsequijs deuincti: honorabant monachi piam eius conuersionem & meritorum sanctitatem admirati: amabant postremo noti omnes miro eius ad singulos vel amore, vel honore prouocati. Itaq; quamuis charus esset omnibus, à magistro tamen tanto specialis dilectionis priuilegio colebatur: vt de eo sæpius diceret, se, si ei optio daretur, suam potius vitam daturū, quam dilecto filio suo (sic enim eum appellabat) aliquid mali, aut aduersitatis eueniret. De reliquis porro virtutibus B. Ludgeri, eiusq; miraculis & apostolico officio, videatur loco cit. Surius.

Mira B. Ludgeri virtus.

A Magistro dilectus filius appellatur.

A P R I L I S.

EXEMPLVM S. RICHARDI CICE-
strensis Episcopi in Anglia 3. Aprilis
apud Sur. Tom. 2.

S Richardus natione Anglus, nobili loco natus, in pueritia, præter illius ætatis ingenium, à choreis & id genus vanitatibus atq; perniciosis spectaculis adeo abhorruit, vt cogitantorum suorum nullis neq; blanditijs, neq; suasionibus ad ea pertrahi potuerit, sed potius pietati

Prudentia.

G pietati